

บันทึก

เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการอนุญาตไม้ในเขตที่ดินหวงห้าม

ตามหนังสือของกรมป่าไม้ที่ ๓๐๔๗/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๑ แจ้งว่าได้รับรายงานจากเจ้าพนักงานป่าไม้เขตนครสวรรค์ว่า ป่าไม้และยางจังหวัดนครสวรรค์ได้ออกใบอนุญาตให้บุคคลทำไม้หวงห้ามในเขตที่ดินซึ่งได้มีประกาศพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามไว้เพื่อประโยชน์ในราชการแห่งกรมราชทัณฑ์ พัดสีเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ได้มีหนังสือคัดค้านการอนุญาตทำไม้รายนี้ อ้างว่าที่ดินรายนี้ได้มีพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามไว้เพื่อใช้ราชการกรมราชทัณฑ์ ซึ่งผู้ใดจะไปทำการใด ๆ ตลอดจนตัดฟันไม้ในเขตหวงห้าม จะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกานี้ ซึ่งหมายถึงอธิบดีกรมราชทัณฑ์เสียก่อน จึงขอให้ป่าไม้และยางจังหวัดงดการอนุญาตตัดฟันไม้ในเขตหวงห้ามไว้ก่อน ต่อมาอธิบดีกรมราชทัณฑ์ได้มีหนังสือถึงผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ ยืนยันว่าความประสงค์เดิมหาต้องการเพียงพื้นที่ดินเท่านั้นไม่ ยังประสงค์ไม้ต่าง ๆ ในเขตหวงห้ามนั้นด้วย เพราะกรมราชทัณฑ์มีความจำเป็นต้องใช้ไม้ปลูกสร้างนิคมและเรือนจำ ขอให้ป่าไม้และยางจังหวัดนครสวรรค์ถอนการอนุญาตตัดฟันไม้เสีย เพราะการจะเข้าไปตัดฟันไม้ในเขตหวงห้ามย่อมต้องได้รับอนุญาตจากเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์เป็นลายลักษณ์อักษรตามพระราชกฤษฎีกาอีกทางหนึ่งด้วย เจ้าพนักงานป่าไม้เขตนครสวรรค์จึงขอให้กรมป่าไม้พิจารณา กรมป่าไม้ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการหวงห้ามที่ดินตามนัยแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ น่าจะมุ่งหมายเพียงเพื่อหวงห้ามหรือกีดกันมิให้บุคคลเข้าจับจองครอบครองถือสิทธิในที่ดินรกร้างว่างเปล่าภายในเขตหวงห้ามเท่านั้น ที่ดินนั้นยังคงเป็น ป่า ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่ย่อมมีอำนาจที่จะอนุญาตให้บุคคลใด ๆ ทำไม้ในเขตที่ดินหวงห้ามได้ และการหวงห้ามที่ดินตามนัยดังกล่าวมานั้น มุ่งถึงการหวงห้ามที่ดินโดยเฉพาะหาได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องในไม้แต่ประการใดไม่ แม้ตามพระราชกฤษฎีกาจะระบุห้ามการตัดฟันไม้ไว้ด้วยก็ตามทั้งนี้ เว้นแต่ที่ใดมีความจำเป็นที่จะต้องรักษาหรือหวงกันป่าไม้ไว้ “เจ้าหน้าที่” ก็ชอบที่จะติดต่อทำความตกลงกันกรมป่าไม้เป็นเรื่องเป็นรายไป ซึ่งก็ได้เคยมีเรื่องมาแล้ว และกรมป่าไม้ก็ได้ให้ความร่วมมือด้วยดีทุกรายไป และเฉพาะที่ดินหวงห้ามรายนี้ เจ้าหน้าที่เรือนจำเองก็เคยขออนุญาตทำไม้เหลื่อม ไม้เสาเข็ม และทำฟืนด้วย แต่ครั้งพนักงานป่าไม้ขอใบอนุญาตให้แก่บุคคลอื่นกลับมีหนังสือคัดค้าน จึงเป็นเรื่องที่อยากจะเข้าใจ

เนื่องจากมีปัญหาคัดค้านดังกล่าวมาแล้ว กรมป่าไม้จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่า ที่ดินซึ่งได้มีพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามไว้ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการหวงห้ามที่ดินรกร้างว่างเปล่าอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๔๗๘ นั้น จะคง

ถือเป็น “ป่า” ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ หรือไม่ และเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในการหวงห้ามตามที่ระบุไว้ในพระราชกฤษฎีกานั้นมีอำนาจที่จะอนุญาตให้บุคคลใดๆ ตัดไม้ในเขตหวงห้ามหรือขัดขวางมิให้ตัดไม้ได้เพียงใดหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๓) ได้ตรวจพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

กล่าวโดยทั่วไป ในกรณีที่ดินที่ได้ออกพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามนั้นมีทรัพยากรอันมีบทกฎหมายคุ้มครองอยู่เป็นพิเศษแล้ว กิจการอันเกี่ยวกับทรัพยากรเหล่านั้นก็ย่อมเป็นไปและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามบทกฎหมายพิเศษเหล่านั้นโดยเฉพาะ อุทธาหรณ์ก็คือ สมมติว่าได้มีการออกพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามที่ดินไว้เพื่อใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์เช่นนี้ ถ้าในที่ดินที่หวงห้ามนั้นมีไม้ซึ่งอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ก็น่าดี หรือมีแร่อันอยู่ในบังคับแห่งพระราชบัญญัติการทำเหมืองแร่ก็ดี เจ้าหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามที่ดินนั้นห้ามมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องป่าไม้หรือแร่ ดังเช่นเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินั้นๆ ไม่

อย่างไรก็ตาม เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาหวงห้ามที่ดินไว้เพื่อการราชทัณฑ์ดังเช่นในเรื่องนี้ เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ย่อมตัดฟันไม้เพื่อการราชทัณฑ์ได้โดยมิต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ แต่เจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์จะอนุญาตให้บุคคลอื่นเข้าไปตัดฟันไม้เพื่อการอย่างอื่นหาได้ไม่ ซึ่งในกรณีเช่นนี้จะต้องขออนุญาตต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้ และในขณะเดียวกันพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป่าไม้จะอนุญาตให้ผู้อื่นผู้ใดเข้าตัดฟันไม้ อันเป็นการขัดขวางต่อการราชทัณฑ์ที่ได้หวงห้ามที่ไว้นั้นก็ไม่ได้เช่นเดียวกัน

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล

(นายเสริม วินิจัยกุล)

เลขาธิการ

คณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๔๙๑